

E-čitač u narodnim knjižnicama

Martina Grlica

martina.grlica@gmail.com

Sažetak

U radu se opisuje istraživanje o e-čitačima u Gradskoj knjižnici Ljubljana te se daje prikaz rezultata ankete s obzirom na dob i obrazovanje zaposlenika.

Zaposlenike Gradske knjižnice Ljubljana autorica je anketirala o e-čitačima. U anketi je sudjelovalo 50 zaposlenih. Većina anketiranih zaposlenika poznaje svrhu e-čitača te se slaže da bi e-čitač morao biti dio tehničkih pomagala u knjižnici, kojeg bi mogli zaduživati za izvan knjižnice. Isto tako, većina je mišljenja da elektronička knjiga neće u cijelosti zamijeniti tiskanu knjigu.

Istraživačka metoda

U Gradskoj knjižnici Ljubljana anketirano je 50 djelatnika o e-čitačima u narodnim knjižnicama. Zanimalo nas je jesu li upoznati s novom tehnologijom. Ankete su podijeljene u odjelu službe za nabavu i bibliografsku obradu knjižničnoga gradiva, službe za rad s korisnicima i posebnim zbirkama, službe za razvoj, službe za pravne, kadrovske i opće poslove, Knjižnice Otona Župančiča, Knjižnice Bežigrad i Knjižnice Šiška. Činilo se primjereno anketirati zaposlenike Gradske knjižnice Ljubljana jer upravo oni u svojem ogranku Knjižnica Bežigrad zadužuju e-čitače i očekuje se da su se susreli s tom novom tehnologijom. Dob anketiranih zaposlenika je između 1948. i 1985. Različite su i radna mjesta, od onih koji se u uredima bave bibliografskom obradom, tehničkim opremanjem knjiga do onih koji rade s korisnicima kao informatori ili na posudbi. Od 50 anketiranih 15 (30%) je muških, 35 (70%) ženskih. Glede obrazovanja je 23 (46%) anketiranih bibliotekara, 10 (20%) knjižničara, 6 (12%) viših knjižničara, 4 (8%) tehničkih radnika, 2 (4%) informatora, 1 (2%) grafički tehničar, 1 (2%) diplomirana turistička organizatorica, 1 (2%) studentica volonterka, 1 (2%) specijalist bibliotekarstva, 1 (2%) voditelj službe za pravne, kadrovske i opće poslove.

Postavljene hipoteze su:

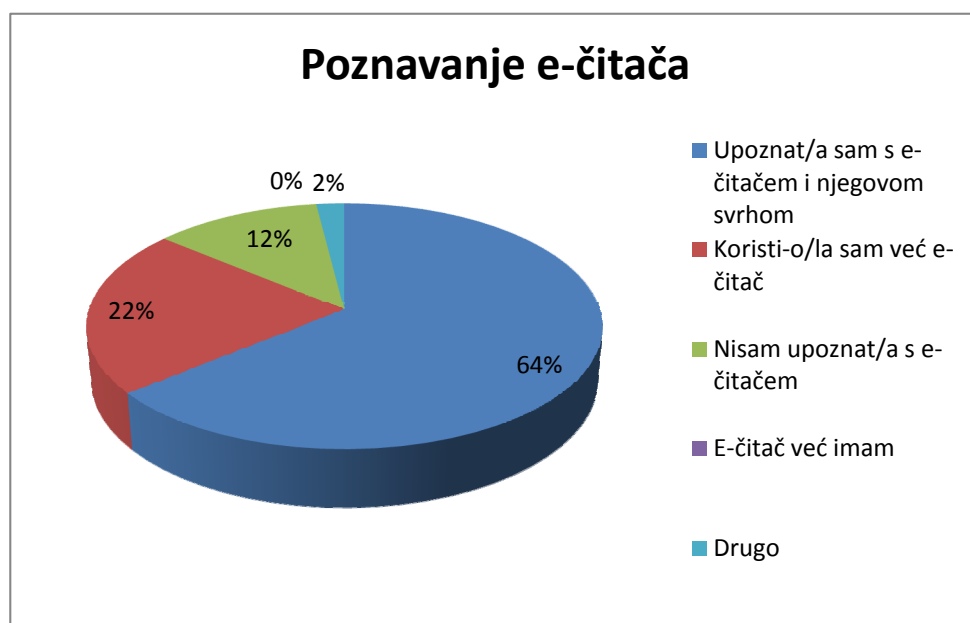
- knjižničari su upoznati s novim pomagalom za čitanje e-dokumenata, e-čitačem,
- knjižničari poznaju karakteristike, prednosti i slabosti, e-čitača,
- knjižničari su mišljenja da e-čitači moraju biti dio tehničkih pomagala u narodnim knjižnicama,
- e-čitače narodna knjižnica zadužuje za posudbu izvan knjižnice i
- knjižničari su mišljenja da će elektroničke knjige zamijeniti tradicionalne, tiskane knjige.

Rezultati

Na pitanje poznavanja e-čitača (tablica 1, grafikon 1) je 32 (64%) anketiranih odgovorilo da poznaje e-čitač i njegovu namjenu, 11 (22%) ih je i koristilo e-čitač. S e-čitačem nije upoznato 6 (12%) anketiranih, a 1 (2%) kaže da ga e-čitač uopće ne zanima. E-čitač ne posjeduje nitko od anketiranih.

Poznavanje e-čitača				
Upoznat/a sam s e-čitačem	Koristio/la sam već e-čitač	Nisam upoznat/a s e-čitačem	E-čitač imam već	Drugo
64%	22%	12%	0%	2%

Tablica 1: Poznavanje e-čitača

Grafikon 1: Poznavanje e-čitača

Što se tiče prednosti i slabosti e-čitača, anketirani zaposlenici su dali različite odgovore. Nedvojbeno su dvije najveće prednosti, mogućnost čuvanja velikoga borja tekstova na jednom mjestu (16, tj. 32% anketiranih) i mogućnost povećavanja slova (12, tj. 24% anketiranih). Veličina e-čitača također je jedna od popularnih karakteristika, čak 9 (18%) anketiranih ju je navelo kao prednost. Ostale prednosti koje su navodili anketirani zaposlenici u manjem broju ili čak samo jedan, su omiljeni način čitanja (npr. traženje ključnih mjesta); mogućnost preskakanja većeg broja stranica; lako je prenosiv; jako koristan na godišnjem odmoru jer se na njega može spremati veliki broj knjiga; jednostavno okretanje stranica; visoki kapacitet; novi medij koji će mlade ljude potaknuti na više čitanja; skraćeni sadržaj; mogućnost korištenja bilo kada i bilo gdje. Na pitanje nije odgovorilo 14 (28%) anketiranih. Kod slabosti nije bilo toliko jednakih odgovora kao kod prednosti. Slabu bateriju kao slabost je navelo 6 (12%) anketiranih, slijede osjetljivost na oštećenje (4, tj. 8% anketiranih) i mali zaslon (4, tj. 8% anketiranih). Ostale slabosti koje su naveli anketirani: nije vodootporan; slikovnice uživo su jasnije negoli na e-čitaču; način listanja tj. pomicanja teksta; tehnologija brzo zastari; u slučaju kvara nastane veća šteta nego kod korištene knjige; neprimjereno dijeljenje riječi; umara oči; nema »čara« papirnate knjige; nemaju zaslona na dodir; nije omogućeno pisanje bilješki tj. teksta; nema tražilice po sadržaju koja bi znala pronaći citat u tekstu; nema boje; premalo suvremene, lake literature na slovenskom jeziku koju bi prenijeli u čitač; ograničenost zbog baterije. 20 (40%) anketiranih nije odgovorilo na pitanje.

Na pitanje bi li trebao e-čitač biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici (tablica 2, grafikon 2), 37 (74%) anketiranih je odgovorilo potvrdno, 10 (20%) ih misli da ne, a 3 (6%) nisu odgovorili.

E-čitač kao dio tehničkih pomagala u knjižnici		
Slazem se	Ne slazem se	Bez mišljenja
74%	20%	6%

Tablica 2: E-čitač kao dio tehničkih pomagala u knjižnici

Grafikon 2: E-čitač kao dio tehničkih pomagala u knjižnici

37 (74%) anketiranih se slaže sa zaduživanjem e-čitača u narodnoj knjižnici izvan knjižnice (tablica 3, Grafikon 3), među kojima 32 (64%) misli da bi e-čitač morao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici. Sa zaduživanjem e-čitača izvan knjižnice ne slaže se 11 (22%) anketiranih, a 2 (4%) anketiranih nije odgovorilo.

Zaduživanje e-čitača izvan knjižnice		
Slažem se	Ne slažem se	Nemam mišljenje
74%	22%	6%

Tablica 3: Zaduživanje e-čitača za doma

Grafikon 3: Zaduživanje e-čitača za doma

Neki anketirani zaposlenici napisali su i obrazloženje za slaganje, tj. neslaganje sa zaduživanjem e-čitača u narodnoj knjižnici posudbu izvan knjižnice. Kod slaganja su navedena sljedeća obrazloženja: zaduživat ćemo ako hoćemo želimo pratiti trend; čitač je obogaćivanje knjižnične ponude i novi put za poticanje čitanja; mora biti dio knjižnične zbirke jer živimo u takvom vremenu; zaduživanje je nužno jer je to sad modni hit iako predviđam da će troškovi kvarova i oštećenja biti preveliki; dok čitači neće biti prihvatljivi cijenom i dok će knjižnice zaduživati e-knjige, knjiž-

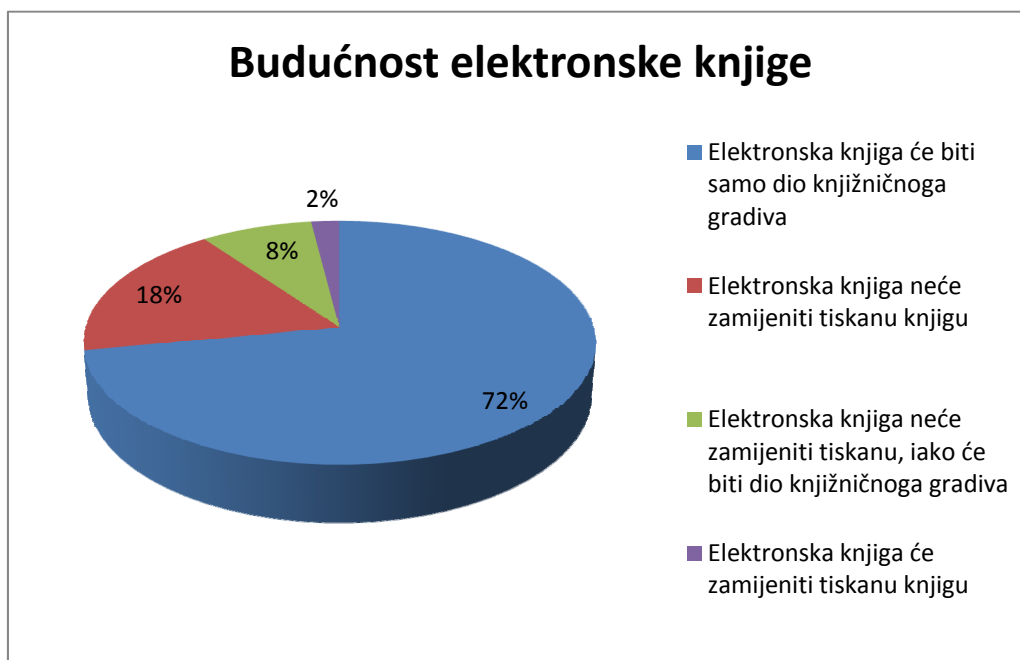
nica mora slijediti razvoj i ponudu medija, a korisnici će sami odlučivati o svojim potrebama i zanimanjima; moraju biti dio ponude, iako se mora odrediti tko će podmiriti troškove ukoliko se nešto ošteti jer na kraju *nikad nije nitko kriv*. Neki korisnici uopće ne znaju da postoje e-čitači i zato je dobro da knjižnica promiče korištenje uređaja. Potrebno je nuditi primjeren izbor gradiva koje će biti na izbor čitačima; knjižnica mora pratiti i novosti na području novih tehnologija i s tim upoznavati svoje korisnike. Potrebno je omogućiti pristup novoj tehnologiji i onim korisnicima koji si sami ne mogu priuštiti e-čitač, dok ne budu povoljni cijenom i knjižnice zaduživale e-knjige.

Oni koji se ne slažu sa zaduživanjem e-čitača izvan knjižnice naveli su sljedeća obrazloženja: previše mogućih tehničkih problema koji uzrokuju probleme knjižnicama pri razduživanju; troškovi zbog oštećenja; knjižnica ima premalo sredstva za nabavu veće količine čitača; neka bi knjižnica omogućila gradivo za e-čitač a ne same uređaje, knjižnica isto tako ne zadužuje naočale za čitanje, DVD i CD uređaja; svatko bi trebao imati svoj e-čitač.

Na pitanje kako ocjenjuju elektroničku knjigu u budućnosti (tablica 4, grafikon 4) u narodnoj knjižnici je dobiveno veliki broj jednakih mišljenja. 36 (72%) anketiranih je mišljenja da će elektronička knjiga biti samo dio knjižničnoga gradiva u narodnoj knjižnici, 9 (18%) ih je mišljenja da elektronička knjiga neće nadomjestiti tiskanu knjigu, 4 (8%) smatra da elektronička knjiga neće nadomjestiti tiskanu knjigu iako će biti dio knjižničnoga gradiva u narodnoj knjižnici i samo 1 (2%) misli da će elektronička knjiga nadomjestiti tiskanu knjigu.

Budućnost elektroničke knjige			
Elektronička knjiga će biti samo dio knjižničnoga gradiva	Elektronička knjiga neće zamijeniti tiskanu knjigu	Elektronička knjiga neće zamijeniti tiskanu, iako će biti dio knjižničnoga gradiva	Elektronička knjiga će zamijeniti tiskanu knjigu
72%	18%	8%	2%

Tablica 4: Budućnost elektroničke knjige

Grafikon 4: Budućnost elektroničke knjige

Autoricu je zanimalo razlikuju li se mišljenja o e-čitačima u narodnoj knjižnici razlikuju zbog razlike u starosnoj dobi anketiranih zaposlenika i izobrazbe. Za uspoređivanje mišljenja glede starosne dobi anketirane je razdijelila u 3 starosne sku-

pine i to od 25 do 40 godina, od 41 do 50 godina i od 51 do 65 godina. Godinu rođenja sam znala za 47 anketiranih zaposlenika. U starosnoj skupini od 25 do 40 godina bilo je 22 (47%) anketiranih, od 41 do 50 godina ih je bilo 14 (30%) te od 51-65 godina 11 (23%). Na pitanje o poznavanju e-čitača je 13 (59%) anketiranih prve starosne skupine odgovorilo da je upoznato s e-čitačem. 6 (27%) ih je e-čitač već koristilo, a za e-čitač ne zna 3 (14%) anketiranih. U drugoj starosnoj skupini je 5 (36%) anketiranih upoznato sa e-čitačem, 5 (36%) ga je već koristilo, a 4 (28%) ih nije ni upoznato s uređajem. 9 (82%) anketiranih zadnje starosne skupine je upoznato s e-čitačem, 1 (9%) je e-čitač već koristio, a 1 (9%) uopće nije upoznat s e-čitačem.

Na pitanje bi li e-čitač morao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici (tablica 5) je 15 (68%) anketiranih prve starosne skupine odgovorilo da bi morao biti dio, a 5 (23%) da ne. 2 (9%) anketirana nisu odgovorila. 9 (64%) anketiranih druge starosne skupine mišljenja je da bi morao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici, a 4 (29%) se s tim ne slaže. 1 (7%) anketirani nije odgovorio. U trećoj starosnoj skupini je svih 11 ispitanika (100%) odgovorilo da bi e-čitač morao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici.

E-čitač kao dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici			
	25-40 godina	41-50 godina	51-65 godina
Da	15	9	11
Ne	5	4	0
Bez mišljenja	2	1	0

Tablica 5: E-čitač kao dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici

Izvan knjižnice e-čitač bi zaduživalo (tablica 6) 17 (77%) anketiranih prve starosne skupine, 4 (18%) ne bi. 1 (5%) nije odgovorio. U drugoj starosnoj skupini bi 10 (72%) anketiranih zaduživalo e-čitače izvan knjižnice, 3 (21%) ne bi. 1 (7%) nije odgovorio. 9 (82%) anketiranih treće skupine se slaže sa zaduživanjem e-čitača izvan knjižnice, a 2 (8%) ne.

Zaduživanje e-čitača izvan knjižnice			
	25-40 godina	41-50 godina	51-65 godina
Da	17	10	9
Ne	4	3	2
Bez mišljenja	1	1	0

Tablica 6: Zaduzivanje e-čitača izvan knjižnice

Istražila je i razlike u ocjenjivanju budućnosti elektroničke knjige (tablica 7) u narodnoj knjižnici među starosnim skupinama. U prvoj skupini niti jedan anketirani zaposlenik nije mišljenja da će elektronička knjiga nadomjestiti tiskanu knjigu, 4 (19%) je mišljenja da elektronička knjiga neće nadomjestiti tiskanu. 18 (81%) ih je mišljenja da će elektronička knjiga biti samo dio knjižničnoga gradiva u narodnoj knjižnici. 1 (7%) anketirani druge starosne skupine odgovorio je da će elektronička knjiga nadomjestiti tiskanu knjigu, 4 (29%) da neće, a 9 (64%) da će biti samo dio knjižničnoga gradiva. Kao u prvoj ni u trećoj starosnoj skupini nije niti jedan anketirani zaposlenik mišljenja da će elektronička knjiga zamijeniti tiskanu. 4 (36%) su mišljenja da elektronička knjiga neće zamijeniti tiskanu, a 7 (64%) anketiranih je mišljenja da će biti samo dio knjižnične zbirke.

Budućnost elektroničke knjige			
	25-40 godina	41-50 godina	51-65 godina
Elektronička knjiga će zamijeniti tiskanu knjigu	0	1	0
Elektronička knjiga neće zamijeniti tiskanu knjigu	4	4	4
Elektronička knjiga će biti samo dio knjižničnoga gradiva	18	9	7

Tablica 7: Budućnost elektroničke knjige

Glede stupnja izobrazbe anketirani zaposlenici podijeljeni su u tri skupine i to diplomirani bibliotekari, viši knjižničari te ostali zaposleni knjižničari. Od 50 anketiranih je 23 (46%) diplomiranih bibliotekara, 6 (12%) viših knjižničara te 21 (42%) ostalih zaposlenih knjižničara. I ovdje je autoricu prije svega zanimalo poznavanje e-čitača (tablica 8) po pojedinim skupinama. 15 (65%) anketiranih diplomiranih bibliotekara je upoznato s e-čitačem, 5 (22%) ih je već koristilo i 3 (13%) nije upoznato s uređajem. Kod skupine viših knjižničara 4 (66%) anketiranih je upoznato s e-čitačem, 1 (17%) ga je i koristio i 1 (17%) uopće nije upoznat s e-čitačem. 11 (52%) ostalih zaposlenih knjižničara je upoznato s e-čitačem, 6 (29%) ga je već i koristilo, a 4 (19%) anketiranih nije upoznato s e-čitačem.

Poznavanje e-čitača			
	Diplomirani bibliotekar	Viši knjižničar	Ostali zaposleni knjižničari
Poznajem e-čitač	15	4	11
Već sam koristio e-čitač	5	1	6
Ne poznajem e-čitač	3	1	4

Tablica 8: Poznavanje e-čitača

Da bi e-čitač trebao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici (tablica 9) se slaže 17 (74%) anketiranih diplomiranih bibliotekara, a 4 (17%) se ne slaže. 2 (9%) anketiranih diplomiranih bibliotekara nije odgovorilo. Anketirani viši knjižničari imaju podijeljeno mišljenje. 3 (50%) se slažu da bi e-čitač morao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici, a 3 (50%) da ne. 17 (81%) anketiranih ostalih zaposlenih knjižničara je odgovorilo da bi e-čitač morao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici, 3 (14%) da ne, a 1 (5%) nije odgovorio.

E-čitač kao dio tehničkih pomagala u knjižnici			
	Diplomirani bibliotekar	Viši knjižničar	Ostali zaposleni knjižničari
Da	17	3	17
Ne	4	3	3
Bez mišljenja	2	0	1

Tablica 9: E-čitač kao dio tehničkih pomagala u knjižnici

Na pitanje slažu li se sa zaduživanjem e-čitača izvan knjižnice (tablica 10) je 17 (74%) anketiranih u skupini diplomiranih bibliotekara odgovorilo da se slažu, a 5 (22%) da se ne slaže. 1 (4%) nije odgovorio. 2 (33%) anketirana viša knjižničara se slažu sa zaduživanjem, a 4 (67%) se ne slaže. Skoro svi ostali zaposleni knjižničari, čak njih 18 (86%) se slaže sa zaduživanjem, 2 (10%) se ne slažu. 1 (4%) nije odgovorio.

Zaduživanje e-čitača izvan knjižnice			
	Diplomirani bibliotekar	Viši knjižničar	Ostali zaposleni knjižničari
Da	17	2	18
Ne	5	4	2
Bez mišljenja	1	0	1

Tablica 10: Zaduzivanje e-čitača izvan knjižnice

O budućnosti elektroničke knjige (tablica 11) u narodnoj knjižnici nije nitko od anketiranih diplomiranih bibliotekara mišljenja da će elektronička knjiga zamijeniti tiskanu. 5 (22%) ih je mišljenja da elektronička knjiga neće zamijeniti tiskanu, dok ih je 18 (78%) mišljenja da će elektronička knjiga biti samo dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici. Jednako kao kod anketiranih diplomiranih bibliotekara i kod anketiranih viših knjižničara nitko ne smatra da će elektronička knjiga zamijeniti tiskanu. 2 (33%) su mišljenja, da elektronička knjiga neće zamijeniti tiskanu, 4 (67%) je mišljenja da će elektronička knjiga biti samo dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici. Kod anketiranih ostalih zaposlenih knjižničara je 1 (5%) mišljenja da će elektronička knjiga zamijeniti tiskanu, 6 (29%) ih je mišljenja da neće zamije-

ni tiskanu, a 14 (66%) ih je mišljenja da će elektronička knjiga biti samo dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici.

Budućnost elektroničke knjige			
	Dipl. bibliotekar	Viši knjižničar	Ostali zaposleni knjižničari
Elektronička knjiga će zamijeniti tiskanu knjigu	0	0	1
Elektronička knjiga neće zamijeniti tiskanu knjigu	5	2	6
Elektronička knjiga će biti samo dio knjižničkoga gradiva	18	4	14

Tablica 11: Budućnost elektroničke knjige

Rasprava

Iz rezultata ankete možemo zaključiti da je većina hipoteza potvrđena. Većina anketiranih zaposlenika je odgovorila da su upoznati s e-čitačem što potvrđuje prvu hipotezu da su knjižničari upoznati s novim pomagalom za čitanje e-dokumenata, s e-čitačem. Karakteristike, tj. prednosti i slabosti e-čitača poznaje većina, iako vidimo da su kao slabosti navedene neke karakteristike koje ne predstavljaju problem kod čitanja, kao što su naprezanje očiju ili slaba baterija. E-čitač koristi tehnologiju e-papira koji se ponaša kao obični papir i umara oči isto kao i obična tiskana knjiga. Problem s baterijom također je dobro riješen jer e-čitač bateriju koristi samo pri okretanju stranica i s jednim punjenjem baterije možemo pročitati više tisuća stranica. Iz rezultata je vidljivo da se većina anketiranih zaposlenika slaže sa zaduživa-

njem e-čitača izvan knjižnice i isto tako s tim, da bi e-čitači morali biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici. Jedina hipoteza koja je ostala nepotvrđena je da će elektroničke knjige zamijeniti tradicionalne, tiskane knjige. Većina ih je mišljenja da će e-čitači biti samo dio tehničke opreme u narodnoj knjižnici.

Istražujući razlike između starosnih skupina anketiranih zaposlenika i različitom izobrazbom zaključila je da kod većine pitanja imaju slično mišljenje. Kod starosnih skupina se pokazalo da su najbolje upoznati s e-čitačem anketirani zaposlenici od 51 do 65 godina starosti. E-čitač su najviše koristili anketirani od 41 do 50 godina starosti, u toj skupini ima i najviše onih, koji uopće nisu upoznati s e-čitačem. Kod pitanja bi li e-čitač morao biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici su starosne skupine od 25 do 40 godina i od 41 do 50 godina približno jednako odgovorile s većim postotkom slaganja, dok je u skupini od 51 do 65 godina starosti odgovor bio da se slažu. To nam možda ukazuje na godine iskustva rada u knjižnici. Stariji zaposleni su doživjeli nešto više promjena u knjižnicama koje su donesle nove tehnologije i zato mogu bolje predvidjeti što je bolje za daljnji razvoj knjižnice. Sa zaduživanjem e-čitača za doma se slažu tj. ne slažu sve starosne skupine s približno jednakim postotkom. Kod ocjenjivanja budućnosti elektroničke knjige također sve starosne skupine naginju približno jednakim odgovorima. Naime većina ih je mišljenja da će elektronička knjiga u budućnosti biti samo dio knjižničkoga gradiva. Samo je jedan anketirani među svim starosnim skupinama, u starosnoj skupini od 41 do 50 godina mišljenja da će elektronička knjiga zamijeniti tiskanu knjigu. Iz tih rezultata možemo vidjeti da su knjižničari jako optimistični glede »života« tiskane knjige, iako isto tako realno gledaju na to da elektronska knjiga postoji i da je ne mogu izbjegavati.

Kod skupine anketiranih glede izobrazbe također su mišljenja bila podjednaka. Na pitanje jesu li upoznati s e-čitačem su razlike u odgovorima jako male, većina ih je upoznata s uređajem. Anketirani diplomirani bibliotekari i ostali zaposleni knjižničari podjednako su odgovorili, da se slažu da bi e-čitač morao biti dio tehničkih

pomagala u narodnoj knjižnici. Kod anketiranih viših knjižničara mišljenje je podijeljeno. Polovica ih se slaže s tim, a druga polovica ne. Sa zaduživanjem e-čitača izvan knjižnice većinom se slažu skupine diplomiranih bibliotekara i ostalih zaposlenih knjižničara. Tu nalazimo na razliku kod skupine viših knjižničara kojih je većina mišljenja da se e-čitač ne bi smio zaduživati za doma. Budućnost elektroničke knjige su sve anketirane skupine gleda na izobrazbu ocijenile približno jednako bez većih odstupanja. Vidimo da od svih skupina glede izobrazbe samo jedan anketirani iz skupine ostalih zaposlenih knjižničara predviđuje da će elektronička knjiga zamijeniti tiskanu knjigu. I kod tog pitanja je kod svih skupina većina odgovorila da će elektronička knjiga biti samo dio knjižničnoga gradiva.

Narodne knjižnice moraju slijediti neke opće standarde i zakone. Autorica smatra da e-čitači moraju biti dio tehničkih pomagala u narodnoj knjižnici i to ću poduprijeti sa zapisanim standardima i zakonima. U IFLA/UNESCO standardima¹ za narodne knjižnice u poglavlju 1.3 »Namjena narodnih knjižnica« je navedeno: »Osnovna namjena radske knjižnice je posredovanje knjižničnoga gradiva i usluga u različitim medijima s čime zadovoljava potrebe pojedinaca i skupina kod obrazovanja, informacija i razvoju osobnosti uključujući i opuštanje te razonodu.«. Dalje je u poglavlju 1.3.1 »Obrazovanje« navedeno: »Potreba za središtem koje je na raspolaganju svima i jamči dostup do znanja u tiskanom i drugim oblicima kao potpora formalnom i neformalnom obrazovanju je bila razlog za ustanovljenje narodnih knjižnica i ostaje njihova namjena.«. U istom poglavlju dalje piše: »Narodna knjižnica mora jamčiti gradivo na odgovarajućim medijima kao potporu formalnom i neformalnom odgojno-obrazovnom procesu.«. U Zakonu o knjižničarstvu² u članku 3. *knjižnično gradivo* je zapisano: »Knjižnično gradivo su objavljeni tiskani, zvučni, slikovni, elektronski ili neki drugi tehničko izrađeni zapisi koje skupljaju i javnosti posreduju knjižnice te su namijenjeni za potrebe kulture, obrazovanja, istraživanja i

¹ *Splošne knjižnice: IFLA/UNESCO standardi za splošne knjižnice*. Ljubljana: NUK, 2002.

² Zakon o knjižničarstvu. *Uradni list RS*, (87), 2001. <http://zakonodaja.gov.si>

informiranja.«. U Zakona o narodnim knjižnicama u članku 16. *narodne knjižnice* je među zadaćama narodne knjižnice u okviru javne službe također navedeno da »jamče dostupnost i upotrebu gradiva javnih vlasti, koja su opće dostupna na elektronskim medijima.«. Iz Zakona i Standarda vidimo da bi e-čitači morali biti dio tehničkih pomagala u knjižnici jer s njima korisnicima omogućavamo dostup do elektroničkih zapisa, tj. elektroničkih časopisa i knjiga.

Mišljenje autorice je da bi se e-čitači morali uzeti kao prednost za poticanje novih, mlađih korisnika novom načinu čitanja i novim mogućnostima koje pruža nova tehnologija. Isto tako bi knjižničari morali biti otvoreni novoj tehnologiji i planirati novi pristup do korisnika digitalnog doba. Usluge knjižnice moramo prilagođavati korisnicima jer na kraju krajeva ipak želimo suvremene knjižnice.